

คำอธิบายและวิเคราะห์ ของฝ่ายจัดการ (MD&A)

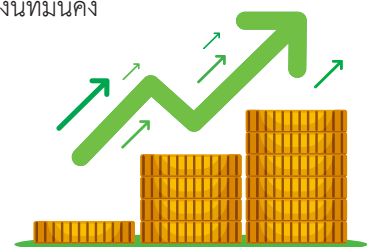
1. ภาพรวมผลการดำเนินงาน

ในปีบัญชี 2561 เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการปรับตัวดีขึ้นจากปัจจัยการส่งออก การท่องเที่ยวขยายตัวสูงขึ้น ภาวะเศรษฐกิจเกษตรขยายตัวร้อยละ 4.60 เมื่อเทียบกับปี 2560 โดยได้รับการสนับสนุนจากนโยบายสำคัญของภาครัฐ ทั้งด้านการผลิต การแปรรูปและการตลาด แต่อย่างไรก็ตามปัญหารายได้ทางธรรมชาติ ข้าวชากและราคาผลผลิตผันผวน ยังส่งผลกระทบต่อการทำงานของเกษตรกรรายย่อย

ในระหว่างปีบัญชี ธ.ก.ส. ได้สนับสนุนนโยบายภาครัฐภายใต้บทบาทการเป็นธนาคารพัฒนาชนบทเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยในการลดภาระหนี้สินโดยการลดดอกเบี้ยของหนี้สินเดิม สนับสนุนสินเชื่อใหม่ด้วยอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรน การพักชำระหนี้หรือขยายเวลาการชำระต้นเงิน และการร่วมมือกับเครือข่ายพันธมิตรพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ผ่านการดำเนินงานตามมาตรการสำคัญ อาทิ มาตรการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ โดยการพักชำระต้นเงินและดอกเบี้ย เป็นระยะเวลา 2 ปี มาตรการลดภาระหนี้เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปภาคการเกษตรตามแนวทางเกษตรประชารัฐซึ่งมีเป้าหมายที่จะให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. จำนวน 3.81 ล้านราย โดยการขยายระยะเวลาชำระต้นเงิน 3 ปี และลดดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 3 เป็นระยะเวลา 1 ปี อีกทั้งการเสริมสร้างวินัยทางการเงินด้วยการคืนดอกเบี้ยแก่ลูกค้าที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดในอัตราร้อยละ 30 ด้วยโครงการชำระคืนมีคืน และการจ่ายเงินสมทบค่าเบี้ยประกันภัยข้าวนาปีให้กับเกษตรกรลูกค้า เพื่อลดความเสี่ยงด้านการผลิตให้แก่เกษตรกร

ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ธ.ก.ส. มีการพิจารณาผลกระทบและกำหนดมาตรการสนับสนุนเพื่อรักษาระดับผลประกอบการ โดยคำนึงถึงความยั่งยืนขององค์กร รวมทั้ง ธ.ก.ส. ได้เข้าสู่อำนาจกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ตั้งแต่วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562

ภาพรวมผลการดำเนินงานปีบัญชี 2561 ตามงบการเงินที่ผ่านการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์รวม จำนวน 1,874,371 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.50 เงินให้สินเชื่อซึ่งเป็นสินทรัพย์หลักยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.86 โดยมีหนี้ด้อยคุณภาพต่อสินเชื่อร้อยละ 3.87 ลดลงกว่าปีก่อนซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 4.34 จากประสิทธิภาพการควบคุมสินเชื่อด้วยคุณภาพ (NPLs) เงินรับฝากเติบโตร้อยละ 5.75 และมีกำไรสุทธิ จำนวน 9,888 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.27 เป็นผลมาจากรายได้ดอกเบี้ยจากการจ่ายสินเชื่อ รายได้ดอกเบี้ยจากตลาดเงินและรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.04 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.24 และในปีนี้ ธ.ก.ส. ให้ความสำคัญกับการกันสำรองเชิงคุณภาพ ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายจากการตั้งสำรองหนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.98 อย่างไรก็ตาม ธ.ก.ส. ดำรงอัตราส่วนค่าเผื่อนี้ส่งสัยจะสูญเสียต่อหนี้ด้อยคุณภาพในระดับสูงอยู่ที่ร้อยละ 546.28 เพื่อดำรงสถานะทางการเงินที่มั่นคง

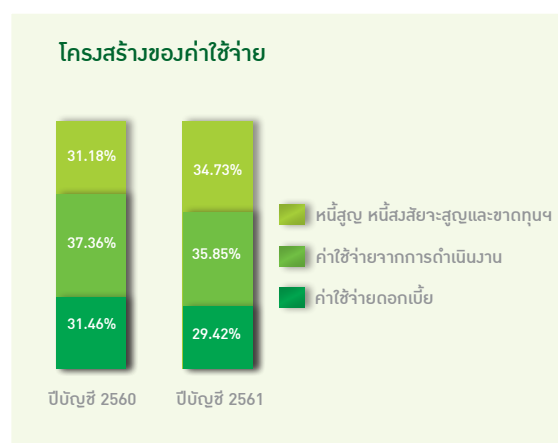
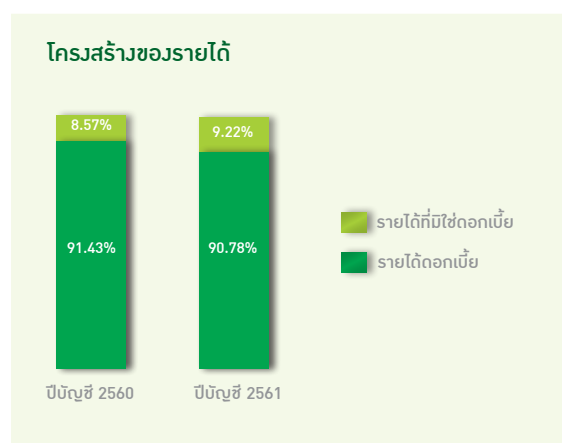

ผลการดำเนินงาน ปีบัญชี 2561 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2561	ปีบัญชี 2560	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	64,806	59,254	5,552	9.37
รายได้ที่มีค่าใช้จ่าย	9,304	8,022	1,282	15.98
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	32,624	31,296	1,328	4.24
กำไรจากการดำเนินงาน	41,486	35,980	5,506	15.30
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	31,598	26,119	5,479	20.98
กำไรสุทธิ	9,888	9,861	27	0.27
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	(26)	(32)	6	(18.75)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	9,862	9,829	33	0.34
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ROA) (%)	0.55	0.59		
ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย (ROE) (%)	7.51	7.73		

รายละเอียดโครงสร้างของรายได้ และโครงสร้างของค่าใช้จ่าย ดังนี้

1.1 รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ

รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ จำนวน 64,806 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 5,552 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.37 ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากรายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อจากการรับชำระหนี้และการเติบโตของเงินให้สินเชื่อ และรายได้ดอกเบี้ยรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินจากปริมาณการทำธุรกรรม รวมถึงอัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ในขณะที่ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย จำนวน 26,773 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 413 ล้านบาท

หรือร้อยละ 1.57 สาเหตุหลักมาจากการเติบโตของเงินรับฝาก อย่างไรก็ตาม ธ.ก.ส. บริหารต้นทุนเงินฝากได้ดีขึ้นจากการทยอยครบกำหนดของเงินฝากที่มีต้นทุนสูง และขยายฐานเงินฝากออมทรัพย์ได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้เฉลี่ย (Net Interest Margin : NIM) เท่ากับร้อยละ 3.20 สูงกว่าปีก่อน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2561	ปีบัญชี 2560	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ย	91,579	85,614	5,965	6.97
■ เงินให้สินเชื่อ	85,625	80,370	5,255	6.54
■ รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5,954	5,244	710	13.54
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	26,773	26,360	413	1.57
■ เงินรับฝาก	24,831	24,429	402	1.65
■ เงินกู้ยืม	1,942	1,931	11	0.57
รวมรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	64,806	59,254	5,552	9.37
อัตราส่วนรายได้ดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์ ที่ก่อให้เกิดรายได้เฉลี่ย (NIM)	3.20	3.15		
อัตราต้นทุนทางการเงิน	1.66	1.76		

หมายเหตุ ต้นทุนทางการเงิน หมายถึง ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย (รวมเงินสมทบกองทุน SFI) / หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ย

1.2 รายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ย

รายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ย จำนวน 9,304 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 1,282 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.98 จากการเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 330 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.62 จากการให้บริการด้านสินเชื่อ อาทิ รายได้ค่าวิเคราะห์

โครงการ รายได้ค่าประเมินอสังหาริมทรัพย์ และการให้บริการรับชำระเงิน(Payment) รายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 952 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.69 ส่วนใหญ่จากผลิตภัณฑ์เงินฝากสงเคราะห์ชีวิต

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2561	ปีบัญชี 2560	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
รายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ย				
■ รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	4,157	3,827	330	8.62
■ รายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ	5,147	4,195	952	22.69
รวมรายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ย	9,304	8,022	1,282	15.98

1.3 ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน จำนวน 32,624 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 1,328 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 4.24 ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากค่าใช้จ่ายเงินฝากสงเคราะห์ชีวิต

ในหมวดค่าใช้จ่ายอื่น ซึ่งเพิ่มขึ้นตามธุรกรรมสงเคราะห์ชีวิตที่เพิ่มขึ้น ธนาคารให้ความสำคัญต่อการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานส่งผลให้ค่าใช้จ่ายหมวดอื่นๆ เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2561	ปีบัญชี 2560	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน				
■ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	20,532	20,255	277	1.37
■ ค่าตอบแทนกรรมการ	10	10	-	-
■ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์	3,971	3,873	98	2.53
■ ค่าใช้จ่ายอื่น	8,111	7,158	953	13.31
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	32,624	31,296	1,328	4.24
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้รวมสุทธิ	44.02	46.52		

1.4 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า

หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า จำนวน 31,598 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 5,479 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.98 สาเหตุหลักเป็นการเพิ่มขึ้น

ของหนี้สงสัยจะสูญ จากการกันสำรองเชิงคุณภาพ ตามมาตรการลดภาระหนี้เพื่อสนับสนุนการปฏิรูป ภาคการเกษตรตามแนวทางเกษตรประชาชีรัฐ

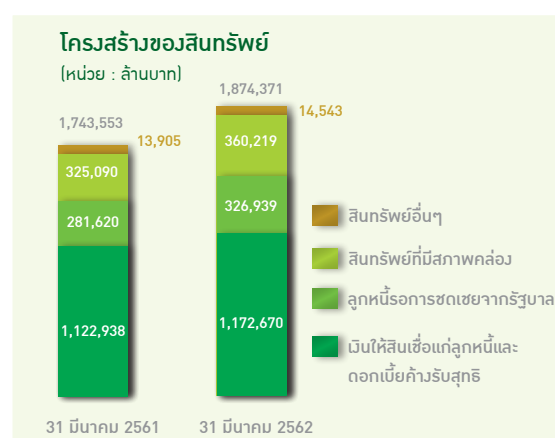
หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2561	ปีบัญชี 2560	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า				
■ หนี้สูญดัดบัญชี	63	197	(134)	(68.02)
■ หนี้สงสัยจะสูญ	31,281	25,611	5,670	22.14
■ ขาดทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	254	311	(57)	(18.33)
รวมหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	31,598	26,119	5,479	20.98

2. ภาพรวมฐานะการเงิน

2.1 สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์รวมจำนวน 1,874,371 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.50 จากปีก่อน จากสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล และเงินให้สินเชื่อเป็นหลัก โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง

สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง ซึ่งประกอบด้วย เงินสด รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ และเงินลงทุนสุทธิ จำนวน 360,219 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 35,129 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.81 จากการบริหารสภาพคล่องส่วนเกินจากเงินรับฝากที่เพิ่มขึ้น

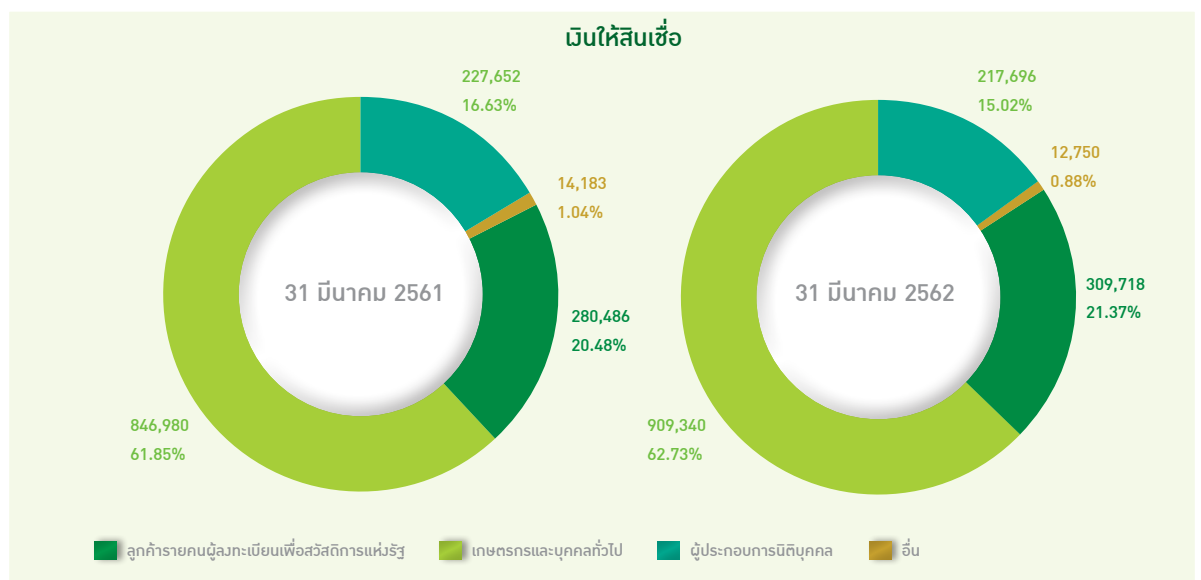
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล

ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล จำนวน 326,939 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 45,319 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.09 ส่วนใหญ่จากการสำรองจ่ายเงินโครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในปี การผลิต 2561/62 โครงการ

สร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ปี 61/62 และโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 61/62 แทนรัฐบาล ในขณะที่โครงการนโยบายรัฐอื่นได้รับชำระคืนเงินกู้จากการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2562

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

เงินให้สินเชื่อรวม จำนวน 1,449,504 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 80,203 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.86 โดยมีสัดส่วนของสินเชื่อลูกค้ารายคนผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ร้อยละ 21.37 สินเชื่อเกษตรกรและบุคคลทั่วไป ผู้ประกอบการนิติบุคคลและสินเชื่ออื่น ร้อยละ 62.73 15.02 และ 0.88 ตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อรวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.86 เป็นการเติบโตจากลูกค้ารายคนผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ จากการให้สินเชื่อพัฒนาอาชีพ สินเชื่อเพื่อค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน สินเชื่อเพื่อแก้ไขหนี้ในระบบและสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ และลูกค้าเกษตรกรและบุคคลทั่วไปเติบโตจากการจ่ายสินเชื่อเพื่อการลงทุน และเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนการผลิตเพื่อรองรับราคาผลผลิตข้าวเปลือกที่ผันผวน รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรใหม่ๆ ในขณะที่ลูกค้าผู้ประกอบการนิติบุคคลและสินเชื่ออื่นลดลงจากปีก่อน

ทั้งนี้ เงินให้สินเชื่อรวม จำนวน 1,449,504 ล้านบาท ได้รวมเงินให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตร จำนวน 189,232 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.05 ของสินเชื่อรวม ที่เหลือเป็นเงินให้สินเชื่อที่สนับสนุนการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม เมื่อรวมดอกเบี้ยค้างรับและหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้วคงเหลือเป็นเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ จำนวน 1,172,670 ล้านบาท

2.2 คุณภาพสินเชื่อ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. มีเงินให้สินเชื่อรวมจำนวน 1,449,504 ล้านบาท เป็นเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล จำนวน 1,436,722 ล้านบาท ที่เหลือเป็นเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐและสินเชื่ออื่นๆ โดยมีรายละเอียดข้อมูลต้นเงินกู้คงเหลือและการกันเงินสำรองของเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

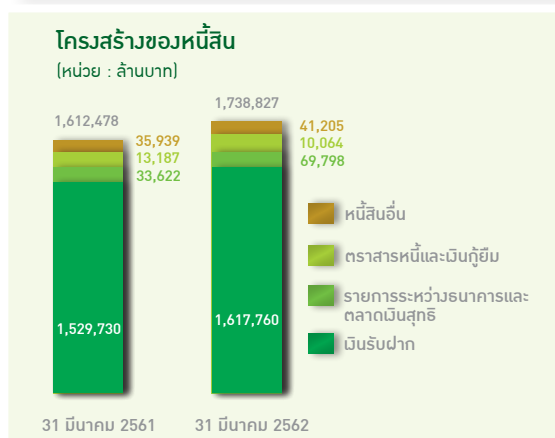
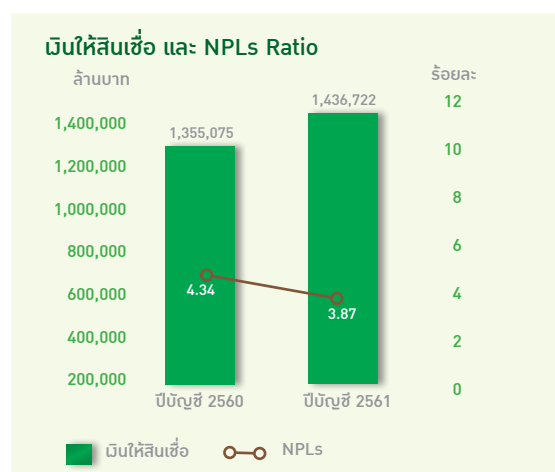
รายการ	อัตราร้อยละ ค่าเผื่อ หนี้สงสัย จะสูญ	31 มีนาคม 2562		31 มีนาคม 2561	
		เงินให้สินเชื่อ หลังหักรายได้ ตัดบัญชี	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	เงินให้สินเชื่อ หลังหักรายได้ ตัดบัญชี	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ รพท.					
■ จัดชั้นปกติ	1	1,370,090	13,701	1,281,955	12,820
■ จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	2	11,098	222	14,291	286
■ จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	100	6,208	6,208	11,709	11,709
■ จัดชั้นสงสัย	100	8,471	8,471	13,308	13,308
■ จัดชั้นสงสัยจะสูญ	100	40,855	40,855	33,812	33,812
รวม		1,436,722	69,457	1,355,075	71,935
เงินสำรองส่วนเกิน			233,915		200,196
รวมทั้งสิ้น			303,372		272,131
อัตราค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อ ด้อยคุณภาพ (Allowance to NPLs)			546.28		462.58

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. มีสินเชื่อด้อยคุณภาพ (Non-Performing Loans : NPLs) จำนวน 55,534 ล้านบาท คิดเป็นอัตรา NPLs ร้อยละ 3.87 ต่ำกว่าปีก่อนที่มีสินเชื่อด้อยคุณภาพ จำนวน 58,829 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.34 ของเงินให้สินเชื่อ

ในปีบัญชี 2561 การควบคุม NPLs อยู่ในระดับดีกว่าปีบัญชีที่ผ่านมา โดย ธ.ก.ส. กันสำรองทั้งสิ้น จำนวน 303,372 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 546.28 ของหนี้ด้อยคุณภาพ (Allowance to NPLs) เป็นเงินสำรองที่พึงกันตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 69,457 ล้านบาท และสำรองส่วนเกินตามเกณฑ์คุณภาพ จำนวน 233,915 ล้านบาท

2.3 หนี้สิน

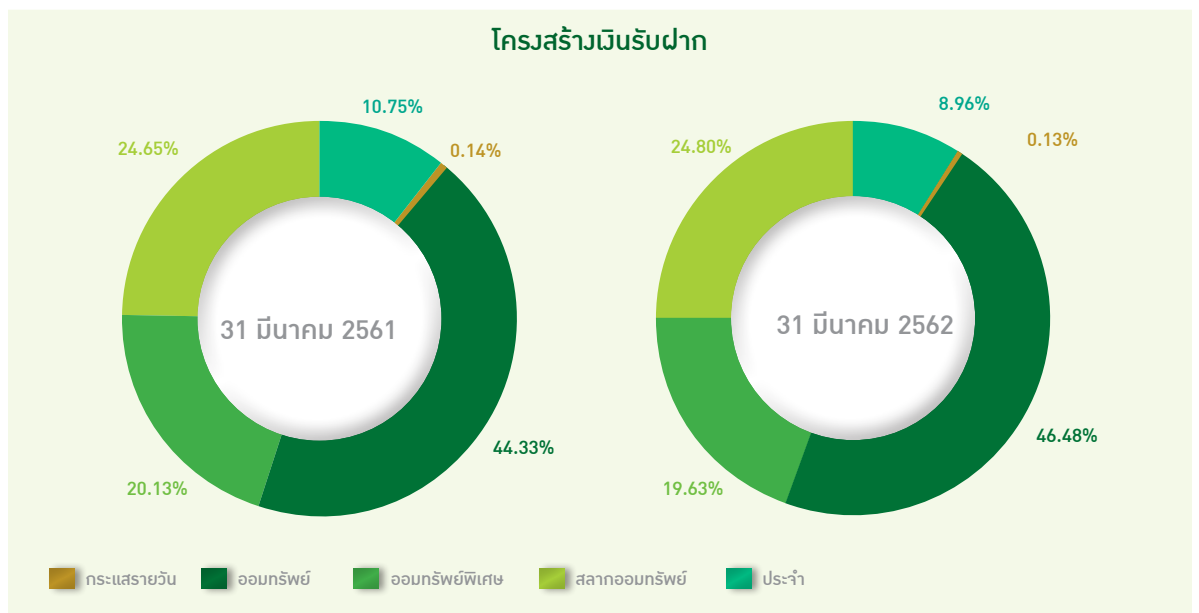
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. มีหนี้สินรวม จำนวน 1,738,827 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.84 จากเงินรับฝากและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิเป็นหลัก โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

เงินรับฝาก

เงินรับฝากจำนวน 1,617,760 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 88,030 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.75 เป็นการเพิ่มขึ้นของเงินรับฝากจากประชาชน จำนวน 79,293 ล้านบาท ส่วนใหญ่จากเงินฝากออมทรัพย์และสลากออมทรัพย์ เงินรับฝากภาครัฐและนิติบุคคลเพิ่มขึ้น จำนวน 6,342 และ 2,395 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ สิ้นปีบัญชี 2561 เงินฝากออมทรัพย์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 73,763 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.88 เงินฝากออมทรัพย์พิเศษและสลากออมทรัพย์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 33,782 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.93 ในขณะที่เงินฝากประจำปรับตัวลดลงจำนวน 19,544 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.88 เป็นผลจากการบริหารต้นทุนเงินรับฝากได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ เงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์ (Current And Saving Accounts : CASA) เป็นร้อยละ 46.61 สูงกว่าปีก่อน ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 44.47 โดยมีโครงสร้างเงินรับฝากและรายละเอียดจำแนกตามประเภทเงินรับฝาก ดังนี้

รายละเอียดจำแนกตามประเภทเงินรับฝาก ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	31 มีนาคม 2562		31 มีนาคม 2561		เปลี่ยนแปลง	
	จำนวน	สัดส่วน(%)	จำนวน	สัดส่วน(%)	เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
กระแสรายวัน	2,060	0.13	2,031	0.14	29	1.43
ออมทรัพย์	751,986	46.48	678,223	44.33	73,763	10.88
ออมทรัพย์พิเศษ	317,561	19.63	307,863	20.13	9,698	3.15
สลากออมทรัพย์	401,190	24.80	377,106	24.65	24,084	6.39
ประจำ	144,963	8.96	164,507	10.75	(19,544)	(11.88)
รวมทั้งสิ้น	1,617,760	100.00	1,529,730	100.00	88,030	5.75
อัตราเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก (L/D Ratio)	89.60		89.51			
เงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์ (CASA)	46.61		44.47			

รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)

รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน) จำนวน 69,798 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 36,176 ล้านบาท หรือร้อยละ 107.60

หนี้สินอื่น

หนี้สินอื่น จำนวน 41,205 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 5,266 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.65

2.4 ส่วนของเจ้าของ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. มีส่วนของเจ้าของรวม จำนวน 135,544 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 3.41 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากกำไรสุทธิของปีบัญชี 2561 หลังหักเงินปันผลจ่าย

3. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 แหล่งที่มาของเงินทุน ประกอบด้วยหนี้สิน จำนวน 1,738,827 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 92.77 และส่วนของเจ้าของ จำนวน 135,544 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.23 โดยองค์ประกอบของแหล่งเงินทุน ด้านหนี้สินที่สำคัญ ได้แก่ เงินรับฝากร้อยละ 86.31 ทำธุรกรรมกู้ยืมในตลาดเงินร้อยละ 3.72 ตราสารหนี้และเงินกู้ยืมร้อยละ 0.54 และหนี้สินอื่นร้อยละ 2.20

สำหรับการใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญประกอบด้วย เงินให้สินเชื่อ ร้อยละ 77.33 สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องและลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลอยู่ที่อัตราร้อยละ 19.22 และ 17.44 ตามลำดับ

4. การดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย

4.1 การดำรงเงินกองทุนและอัตราเงินกองทุน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. มีเงินกองทุนชั้นที่ 1 จำนวน 125,664 ล้านบาท และเงินกองทุนชั้นที่ 2 จำนวน 13,758 ล้านบาท รวมเป็นเงินกองทุนทั้งสิ้น 139,422 ล้านบาท ขณะที่สินทรัพย์เสี่ยง จำนวน 1,179,122 ล้านบาท ส่งผลให้มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงและอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงชั้นที่ 1 ตามเกณฑ์ Basel II เป็นร้อยละ 11.82 และร้อยละ 10.66 ตามลำดับ มีความมั่นคงเพียงพอต่อการขยายธุรกิจและสูงกว่าอัตราขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งกำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่าเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2561	ปีบัญชี 2560
เงินกองทุนทั้งสิ้น	139,422	134,070
■ เงินกองทุนชั้นที่ 1	125,664	121,196
■ เงินกองทุนชั้นที่ 2	13,758	12,874
สินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น	1,179,122	1,131,189
อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ร้อยละ)	11.82	11.85
อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงชั้นที่ 1 (ร้อยละ)	10.66	10.71

4.2 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์สภาพคล่อง ซึ่งประกอบด้วย เงินสดในมือ เงินสดที่ศูนย์เงินสด เงินฝาก ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและหลักทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน จำนวน 281,624 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องร้อยละ 17.41 สูงกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของ ธ.ก.ส. พ.ศ. 2551 กำหนด ซึ่งกำหนดไว้ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6.00

ทั้งนี้ ธ.ก.ส. กำหนดสภาพคล่องรายวันไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 หากอัตราส่วนลดต่ำกว่านี้จะพิจารณาแนวทางแก้ไขทันที นอกจากนี้กรณีมีสภาพคล่องส่วนเกิน ธ.ก.ส. จะนำไปลงทุน เพื่อให้มีรายได้ชดเชยต้นทุนเงินที่เกิดขึ้น

5. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์นโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA)

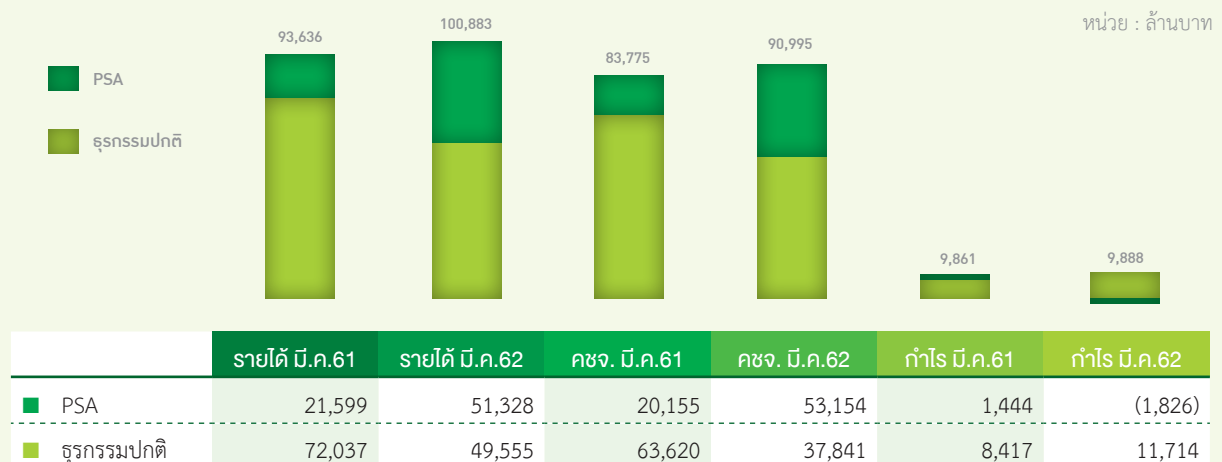
ธ.ก.ส. แยกแสดงบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (PSA) จากธุรกรรมปกติในงบการเงินรวม ตามหลักเกณฑ์และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธุรกรรมนโยบายรัฐ (PSA) คือ โครงการนโยบายรัฐที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีลงวันที่ 5 สิงหาคม 2552 โดยมีรูปแบบการให้บริการที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย การก่อวินาศกรรม การฟื้นฟูกระตุ้นเศรษฐกิจ การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนและภาคธุรกิจ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. มีโครงการธุรกรรมนโยบายรัฐ จำนวน 87 โครงการ ในระหว่างปี มีการดำเนินโครงการตามมาตรการลดภาระหนี้เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปภาคการเกษตรตามแนวทางเกษตรประชากรรัฐ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. จำนวน 3.81 ล้านราย โดยการขยายระยะเวลาชำระต้นเงิน 3 ปี และลดดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 3 เป็นระยะเวลา 1 ปี ส่งผลให้มีการโอนบัญชีระหว่างกันของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้านี้ ดอกเบี้ยค้างรับ และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ จากธุรกรรมปกติเป็นธุรกรรมนโยบายรัฐ

5.1 ผลประกอบการ

ในปีบัญชี 2561 มีรายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐจำนวน 51,328 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 50.88 ของรายได้รวมจากการโอนลูกหนี้จากธุรกรรมปกติเป็นธุรกรรมนโยบายรัฐ ซึ่งประกอบด้วย รายได้ดอกเบี้ยและชดเชยดอกเบี้ย รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน และรายได้ชดเชยค่าบริการธุรกรรมนโยบายรัฐ จำนวน 45,043 6,045 และ 240 ล้านบาท ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 29,729 ล้านบาท หรือร้อยละ 137.64 ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายธุรกรรมนโยบายรัฐจำนวน 34,344 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.74 ของค่าใช้จ่ายรวม ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จำนวน 19,431 และ 14,913 ล้านบาท ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 15,808 ล้านบาท หรือร้อยละ 85.28 เมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 18,810 ล้านบาท ส่งผลให้มีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 1,826 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ซึ่งมีกำไรสุทธิ จำนวน 1,444 ล้านบาท

ผลประกอบการ

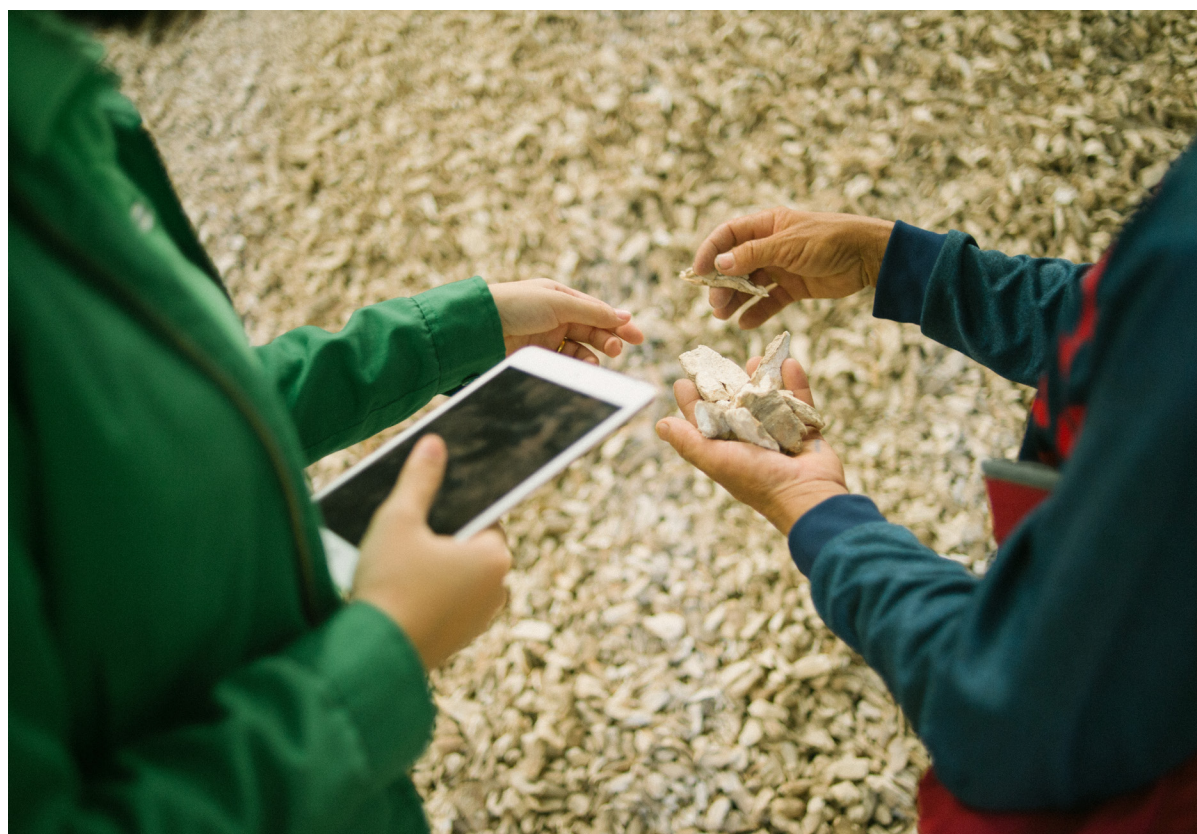
5.2 ฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 ธ.ก.ส. มีสินทรัพย์ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ (PSA) จำนวน 1,075,065 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ จำนวน 767,164 ล้านบาท และ ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ จำนวน 307,901 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน

จำนวน 500,663 ล้านบาท หรือร้อยละ 87.16 ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 623,157 ล้านบาท หรือร้อยละ 191.64 จากการโอนลูกหนี้จากธุรกรรมปกติเป็นธุรกรรมนโยบายรัฐ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีบัญชี 2561	ปีบัญชี 2560	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	ร้อยละ
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	948,330	325,173	623,157	191.64
ดอกเบี้ยค้างรับ	19,663	3,529	16,134	457.18
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับ	967,993	328,702	639,291	194.49
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	200,829	14,467	186,362	1,288.19
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	767,164	314,235	452,929	144.14
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	307,901	260,167	47,734	18.35
รวมทั้งสิ้น	1,075,065	574,402	500,663	87.16

6. ข้อมูลแสดงผลประกอบการในระยะ 5 ปี

	ปีบัญชี 2557	ปีบัญชี 2558	ปีบัญชี 2559	ปีบัญชี 2560	ปีบัญชี 2561
ฐานะการเงิน (ล้านบาท)					
สินทรัพย์รวม	1,431,040	1,507,438	1,617,642	1,743,553	1,874,371
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	183,858	195,540	202,956	236,034	268,964
เงินลงทุนสุทธิ	56,685	62,039	75,225	70,179	73,120
เงินให้สินเชื่อ	1,089,764	1,204,419	1,277,044	1,369,301	1,449,504
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	203,851	222,860	246,515	272,131	303,372
ลูกหนี้รอชดเชยจากรัฐบาล	249,456	210,892	253,692	281,620	326,939
หนี้สินรวม	1,313,620	1,384,795	1,491,349	1,612,478	1,738,827
เงินรับฝาก	1,233,956	1,310,943	1,406,490	1,529,730	1,617,760
ส่วนของเจ้าของ	117,420	122,643	126,293	131,075	135,544
ผลประกอบการ (ล้านบาท)					
รายได้ดอกเบี้ย	69,795	74,500	82,715	85,614	91,579
รายได้ที่มีไขดอกเบี้ย	4,919	6,538	7,369	8,022	9,304
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย*	21,792	24,220	25,597	26,360	26,773
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	24,981	28,027	30,881	31,296	32,624
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	17,573	19,738	24,150	26,119	31,598
กำไรสุทธิ	10,368	9,053	9,456	9,861	9,888
อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ (ร้อยละ)					
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	18.79	16.18	16.90	17.63	17.67
อัตราเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก	88.31	91.87	90.80	89.51	89.60
อัตราหนี้ค้างชำระต่อเงินให้สินเชื่อ (NPLs/Loan)	3.38	3.23	4.03	4.34	3.87
อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	11.19	11.29	11.81	12.30	12.83
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ย (ROA)	0.79	0.64	0.61	0.59	0.55
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย (ROE)	9.24	7.58	7.68	7.73	7.51
อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio) **	11.99	11.47	12.60	11.85	11.82
อัตรการเติบโต (ร้อยละ)					
สินทรัพย์รวม	6.91	5.34	7.31	7.78	7.50
หนี้สินรวม	6.67	5.42	7.69	8.12	7.84
เงินให้สินเชื่อ	12.27	10.52	6.03	7.22	5.86
เงินรับฝาก	7.15	6.24	7.29	8.76	5.75

หมายเหตุ * ระหว่างปีบัญชี 2558 สมทบเงินเข้ากองทุนพัฒนา SFIs ด้วยอัตราร้อยละ 0.18 ของเงินรับฝาก และตั้งแต่ปีบัญชี 2559 เป็นต้นมา สมทบเงินเข้ากองทุนพัฒนา SFIs ด้วยอัตราร้อยละ 0.25 ของเงินรับฝาก ทั้งนี้ เงินสมทบเข้ากองทุนพัฒนา SFIs รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

** ตั้งแต่ปีบัญชี 2559 เป็นต้นมาคำนวณตามเกณฑ์ Basel II